

مباحث تکمیلی یادگیری ماشین

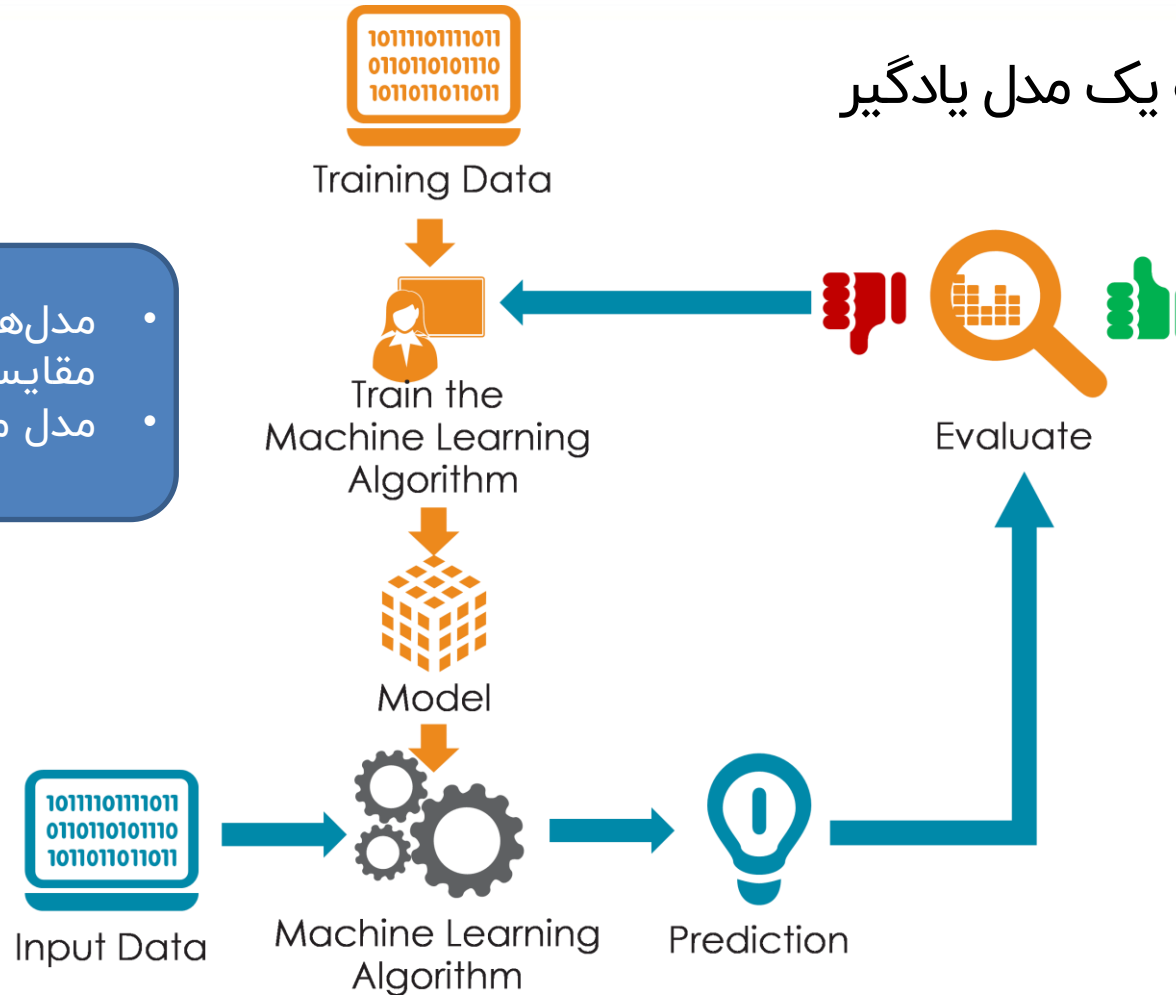
گروه دایچه . dayche.com

توسعه مدل یادگیری ماشین

• مسیر توسعه یک مدل یادگیر

- مدل‌های متفاوت یادگیری ماشین چگونه با هم مقایسه می‌شوند؟
- مدل مناسب چگونه انتخاب می‌شود؟

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

daychegroup

dayche.com | گروه دایکه

بهبود عملکرد مدل

- چگونه می‌توان یک مدل پیش‌بین و یا دسته‌بند طراحی کرد؟
- بهبود عملکرد
- چگونه می‌توان یک الگوریتم را توسعه داد طوری که نه تنها بر روی داده‌های آموزش عملکرد مناسبی داشته باشد، بلکه بر روی داده‌های تست نیز به خوبی عمل کند.
- کاهش خطای تست – یک مسئله مهم و اساسی در یادگیری ماشین

***Regularization:** Any modification that makes a learning algorithm to reduce the generalization error but not training error*

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

daychegroup

dayche.com | گروه دایکه

ارزیابی خروجی

Under fitting

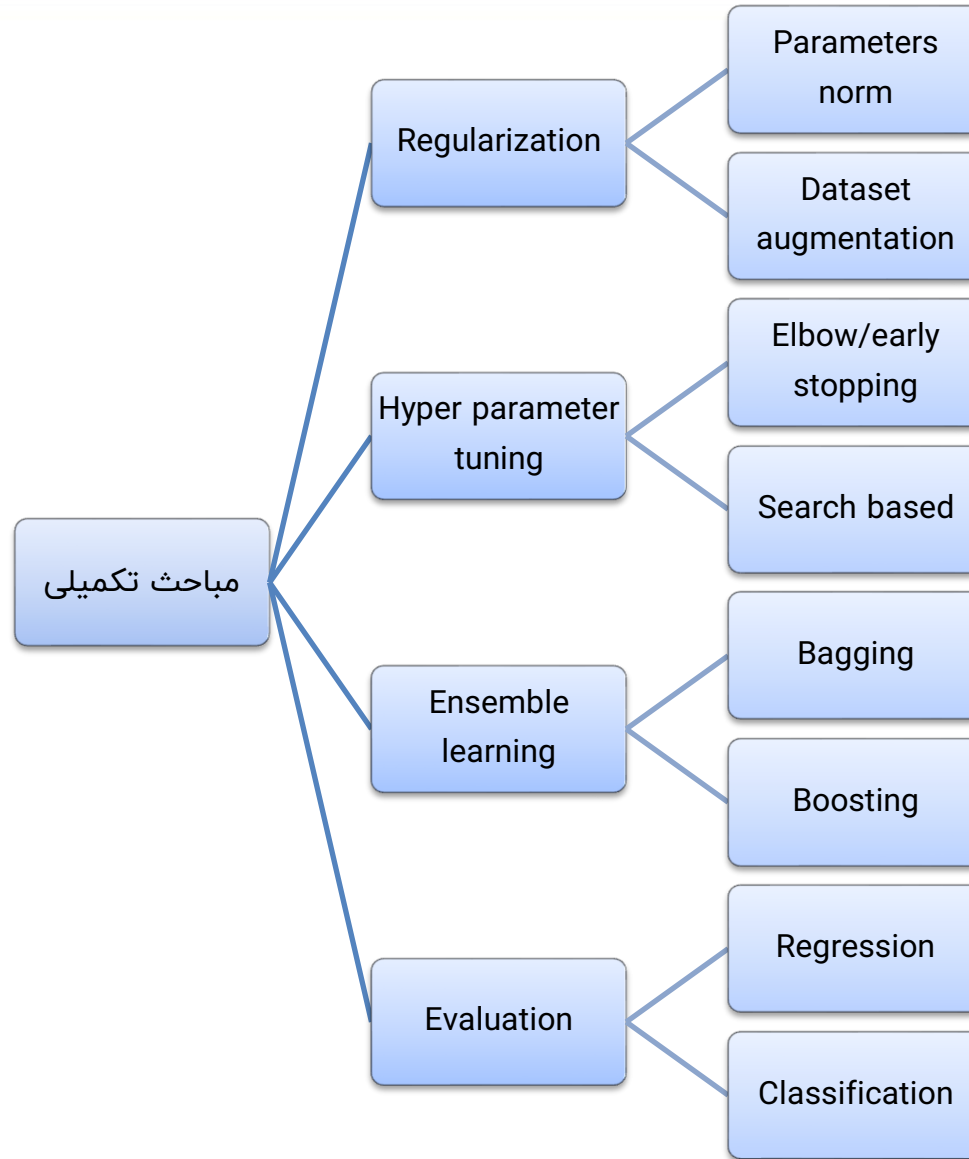
True model

Over fitting

مدل قادر به شناسایی فرآیند تولید داده نیست.
• نیازمند تعیین کردن ابرپارامترها به صورت بهینه است

مدل تنها قادر به شناسایی فرآیند تولید داده است.
• ابر پارامترها به درستی انتخاب شده‌اند

مدل قادر به شناسایی فرآیند پیچیده‌تری از تولید داده است.
• ابرپارامترها بیش از حد پیچیده انتخاب شده‌اند

تنظیم‌سازی بر اساس نرم پارامترها

- محدود کردن ظرفیت مدل‌ها (مدل‌های رگرسیون خطی، لوجستیک، شبکه‌های عصبی و ...) با افزودن نرم پارامترها

Regularized cost function

$$\tilde{J}(x, y; \theta) = J(x, y; \theta) + \underbrace{\alpha \phi(\theta)}_{\text{Norm function}}$$

- تعبیر حداقل کردن این تابع هزینه
- نرم‌های متفاوت اثر متفاوتی بر روی مدل می‌گذارند.
- برای مدل‌های شبکه عصبی تنظیم‌کنندگی تنها بر روی وزن‌ها صورت می‌گیرد. چرا؟

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

daychegroup

dayche.com | گروه دایکه

• تنظیم‌سازی L2 - Ridge regression (Tikhonov regularization)

$$\tilde{J}(x, y; \theta) = J(x, y; \theta) + \alpha \phi(\theta), \phi(\theta) = \frac{1}{2} \|w\|_2^2$$

$$w^+ = w^- - \eta(\alpha w^- + \nabla J) = (1 - \eta\alpha)w^- - \eta\nabla J$$

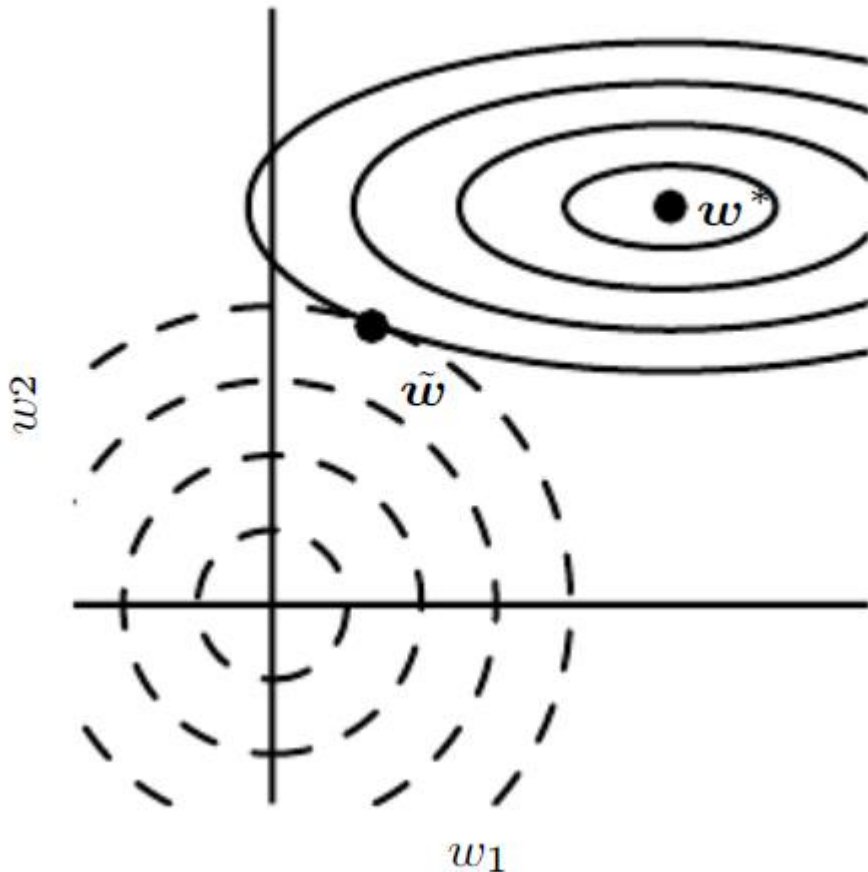
- قبل از به‌روزرسانی، وزن‌ها کوچک می‌شوند. آیا می‌توان گفت کدام وزن‌ها بیشتر کاهش خواهند شد؟
- اگر ترم تنظیم‌کنندگی وجود نداشته باشد:

$$w^* = \arg \min J(w) \rightarrow J(w) \approx J(w^*) + (w - w^*)H(w - w^*)$$

$$\alpha w + H(w - w^*) = 0 \rightarrow w = (\alpha I + H)^{-1} H w^*$$

تنظیم‌سازی L2

- تنظیم‌سازی L2 - تعبیر هندسی

$$w = (\alpha I + H)^{-1} H w^*$$

پارامترها در راستای کوچکترین بردار ویژه ماتریس هسیان به صفر متمایل می‌شوند

- تقریب مرتبه دو از تابع هزینه حول نقطه بهینه تنظیم نشده
- اگر تابع هزینه مرتبه دو باشد، این تحلیل دقیق است.

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

daychegroup

dayche.com | گروه دایچه

تنظیم‌سازی L2

- تنظیم‌سازی L2 - مسئله رگرسیون خطی
- تنظیم‌سازی غیر صفر

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

daychegroup

dayche.com | گروه دایکه

تنظیم‌سازی L1

- تنظیم‌سازی L1

$$\tilde{J}(x, y; \theta) = J(x, y; \theta) + \alpha \phi(\theta), \phi(\theta) = |w|_1 = \sum |w_i|$$

$$w^+ = w^- - \eta(\alpha \text{sign}(w^-) + \nabla J)$$

- چه تغییری بر روی وزن‌ها ایجاد خواهد شد؟

$$w_i = \text{sign}(w_i^*) \max\left(|w_i^*| - \frac{\alpha}{H_{i,i}}, 0\right) \rightarrow$$

- ماتریس هسیان یک ماتریس قطری فرض شده است.
- چرا خاصیت تنک‌زدایی در L2 regularization وجود ندارد؟

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

daychegroup

dayche.com | گروه دایکه

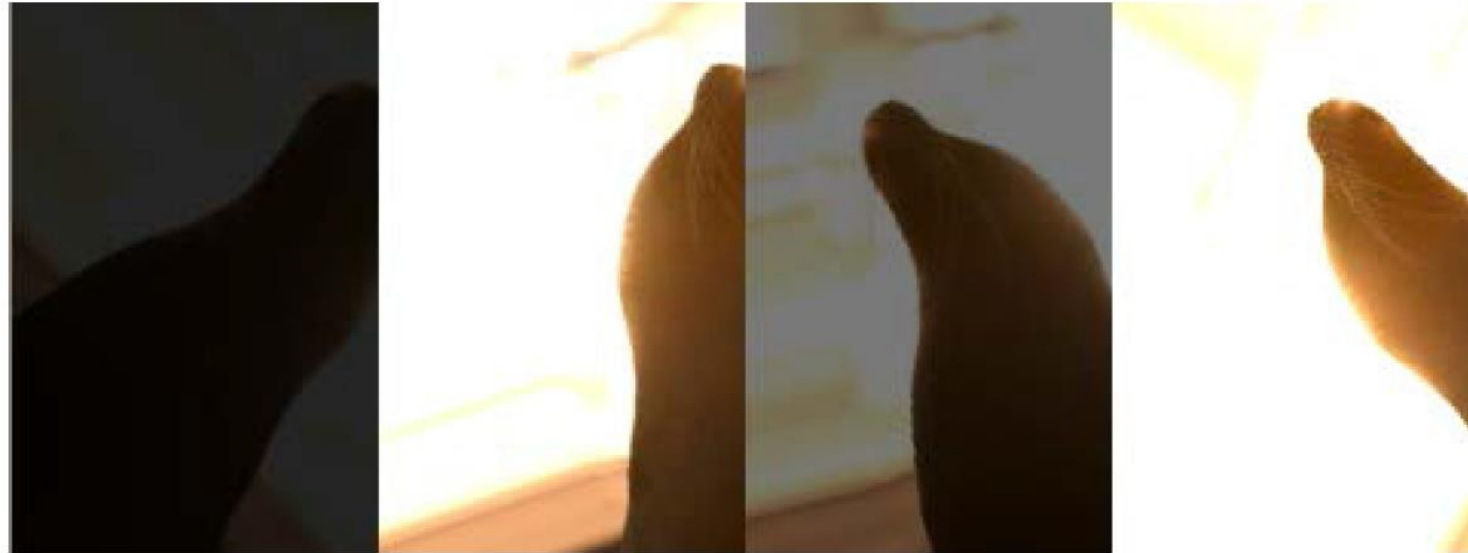
افزایش داده Dataset augmentation

• بیش برارش شدن

در کاربردهای عملیاتی تعداد داده‌ها محدود است. برای آموزش بر اساس داده‌های زیاد چه باید کرد؟

Image recognition tasks

آیا این رویکرد برای تمام تسک‌ها مناسب است؟

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

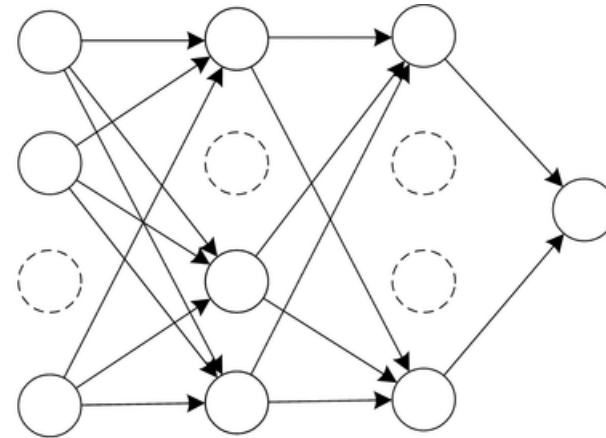
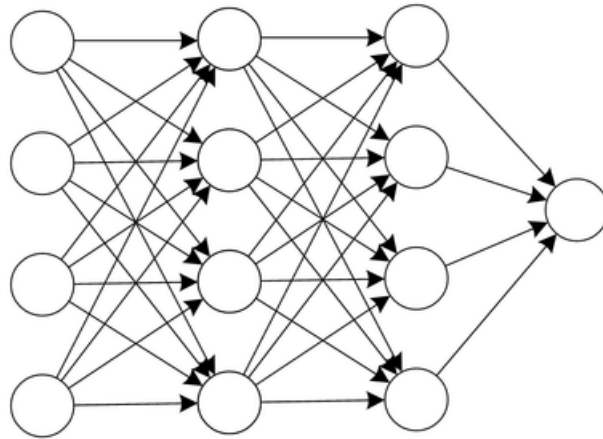
daychegroup

dayche.com | گروه دایکه

افزایش داده Dataset augmentation

- افزودن نویز ورودی Noise injection
- خصوصاً برای مدل‌هایی که به صورت گام به گام آموزش می‌بینند مانند شبکه‌های عصبی
- Dropout
- می‌توان به صورت استراتژی افزایش داده نیز به آن گام کرد

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

daychegroup

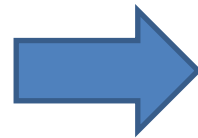
dayche.com | گروه دایکه

افزودن نویز Noise injection

- افزودن نویز ورودی
- افزودن نویز غالباً بر روی ورودی صورت می‌گیرد و نوعی از رویکردهای افزایش داده است.
- می‌توان نویز را به سطوح دیگری از مدل اضافه کرد.
- افزودن نویز به وزن‌های شبکه عصبی, افزودن نویز به لایه فعال‌ساز, افزودن نویز به بردار گرادیان
- افزودن نویز خروجی – احتمال اشتباه بودن برچسب خروجی

$$w^* = \arg \max P(y|x)$$

بهینه‌سازی این کمیت منجر به خطای زیادی در مدل‌سازی خواهد شد، چاره چیست؟

Label smoothing

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

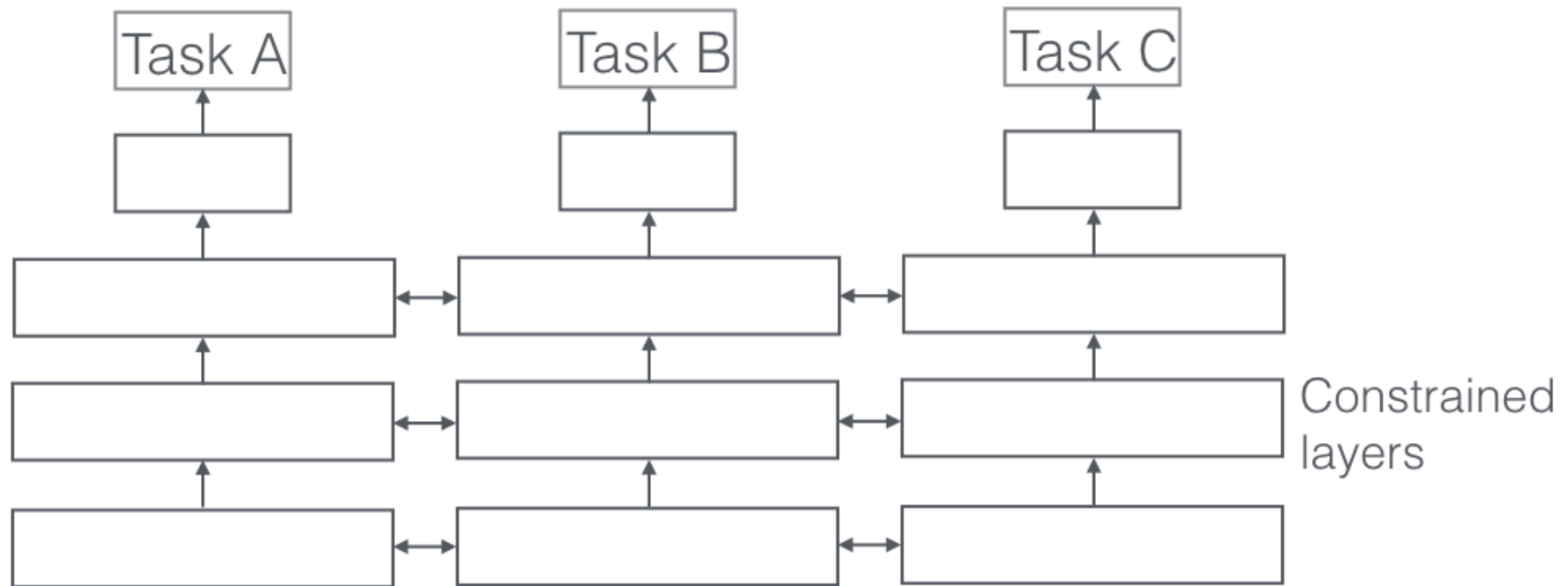
daychegroup

daychegroup

dayche.com | گروه دایکه

یادگیری چند وظیفه‌گی

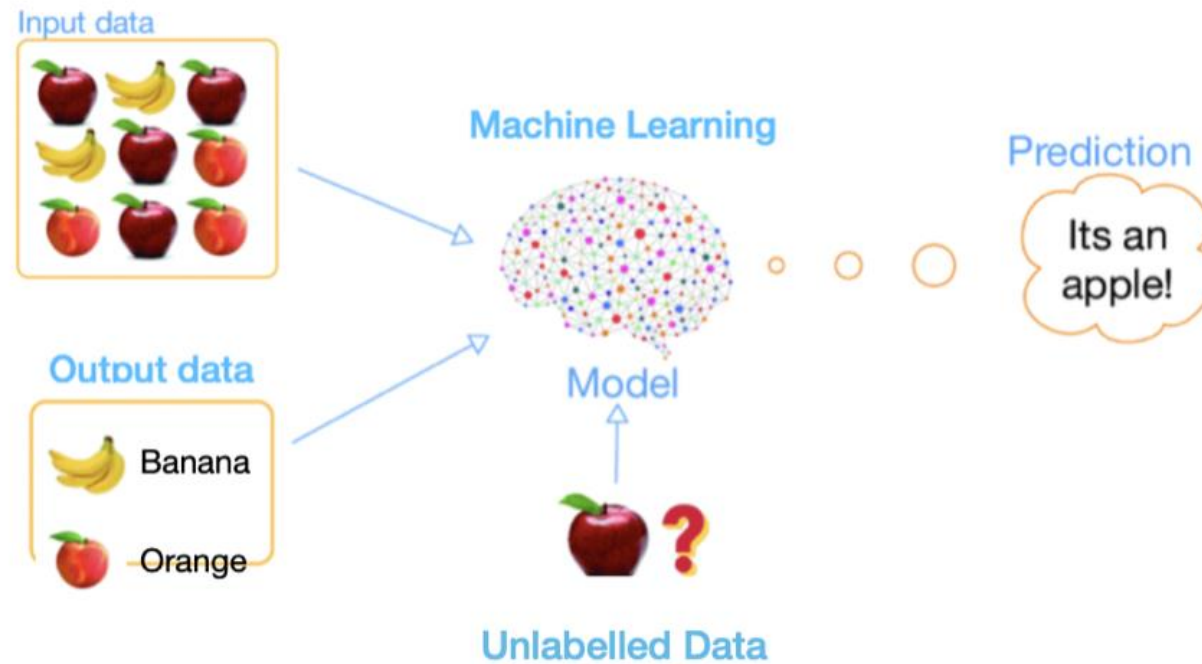

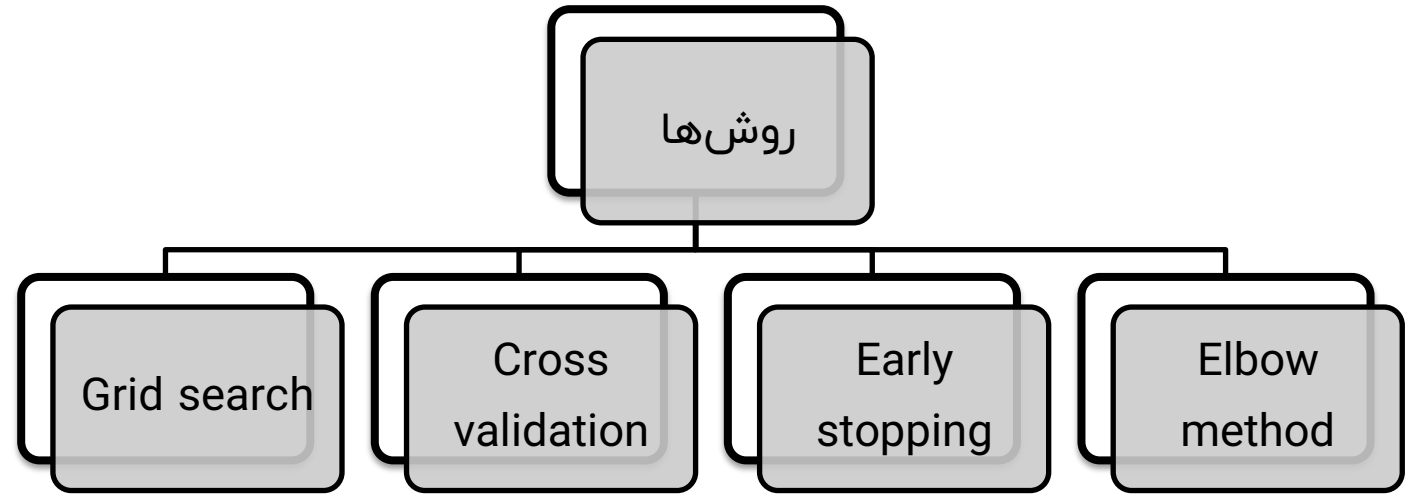
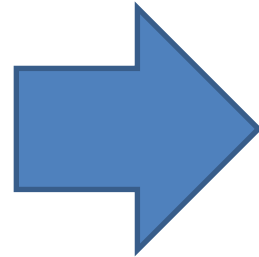
تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

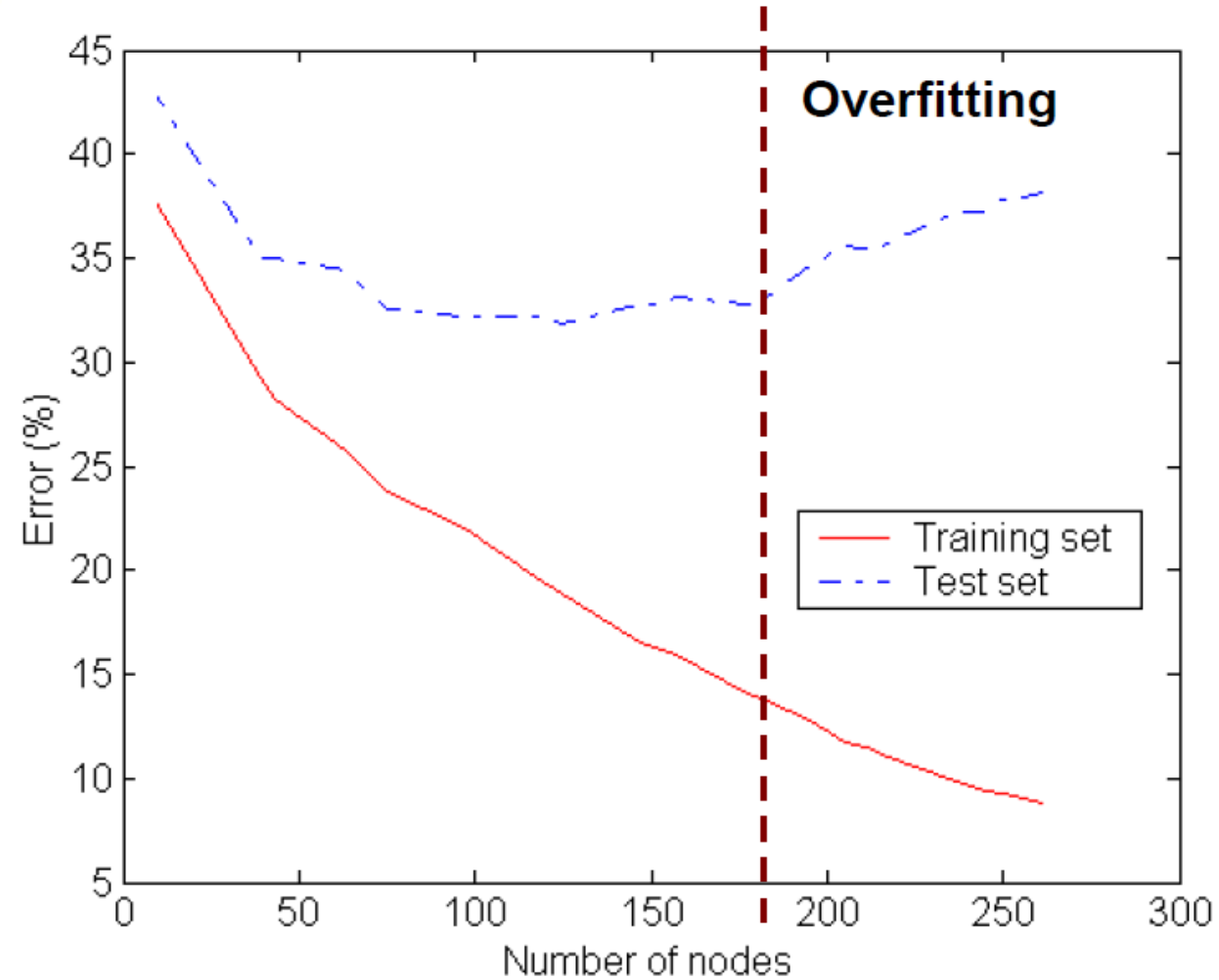
daychegroup

گروه دایکه | dayche.com

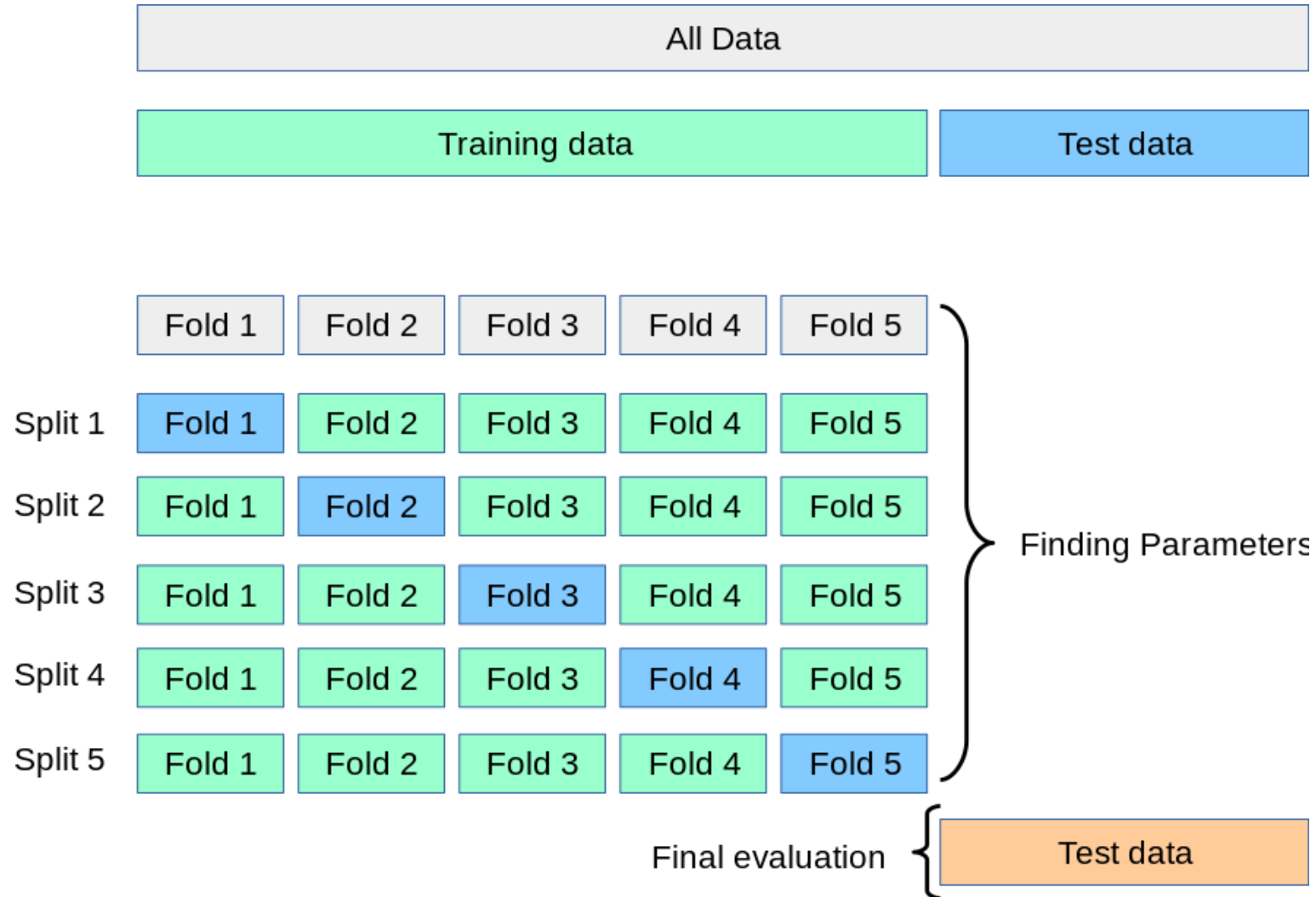
تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

daychegroup

گروه دایکه | dayche.com

Cross validation روش

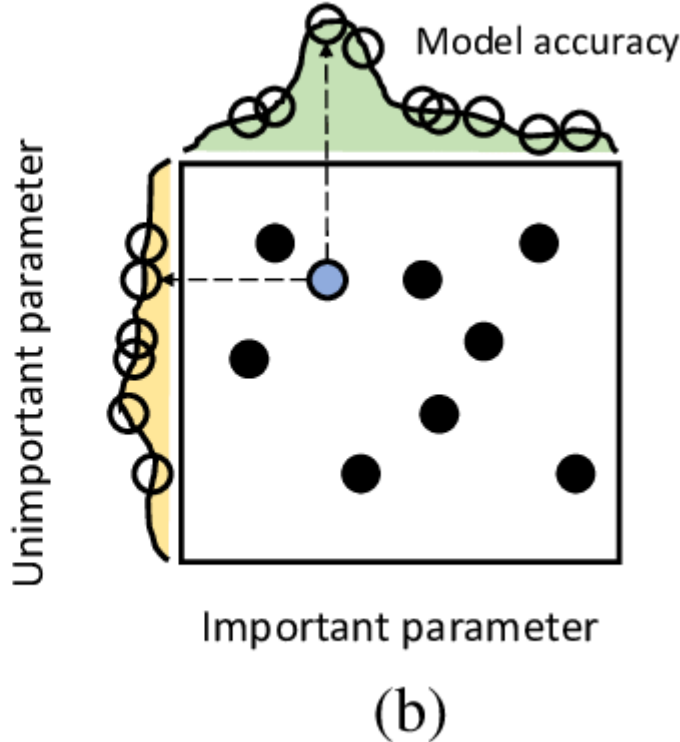
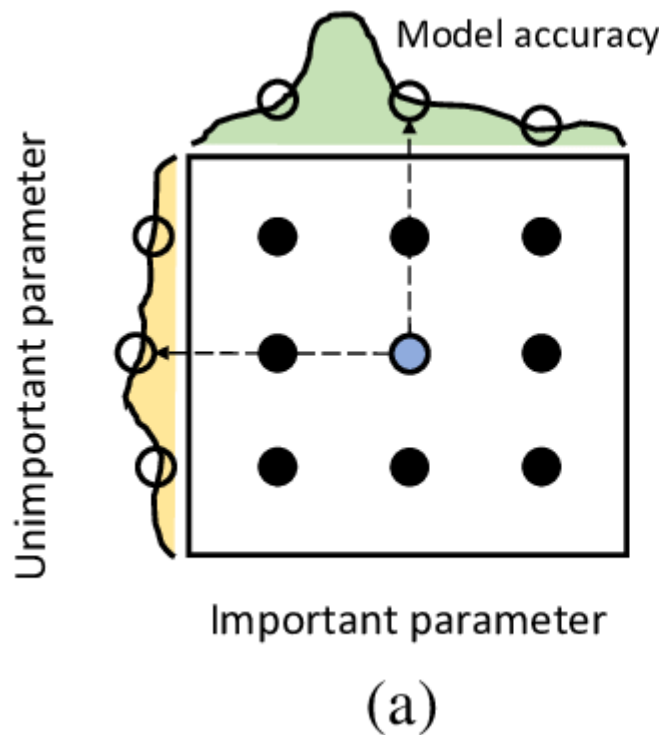

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

daychegroup

گروه دایچه | dayche.com

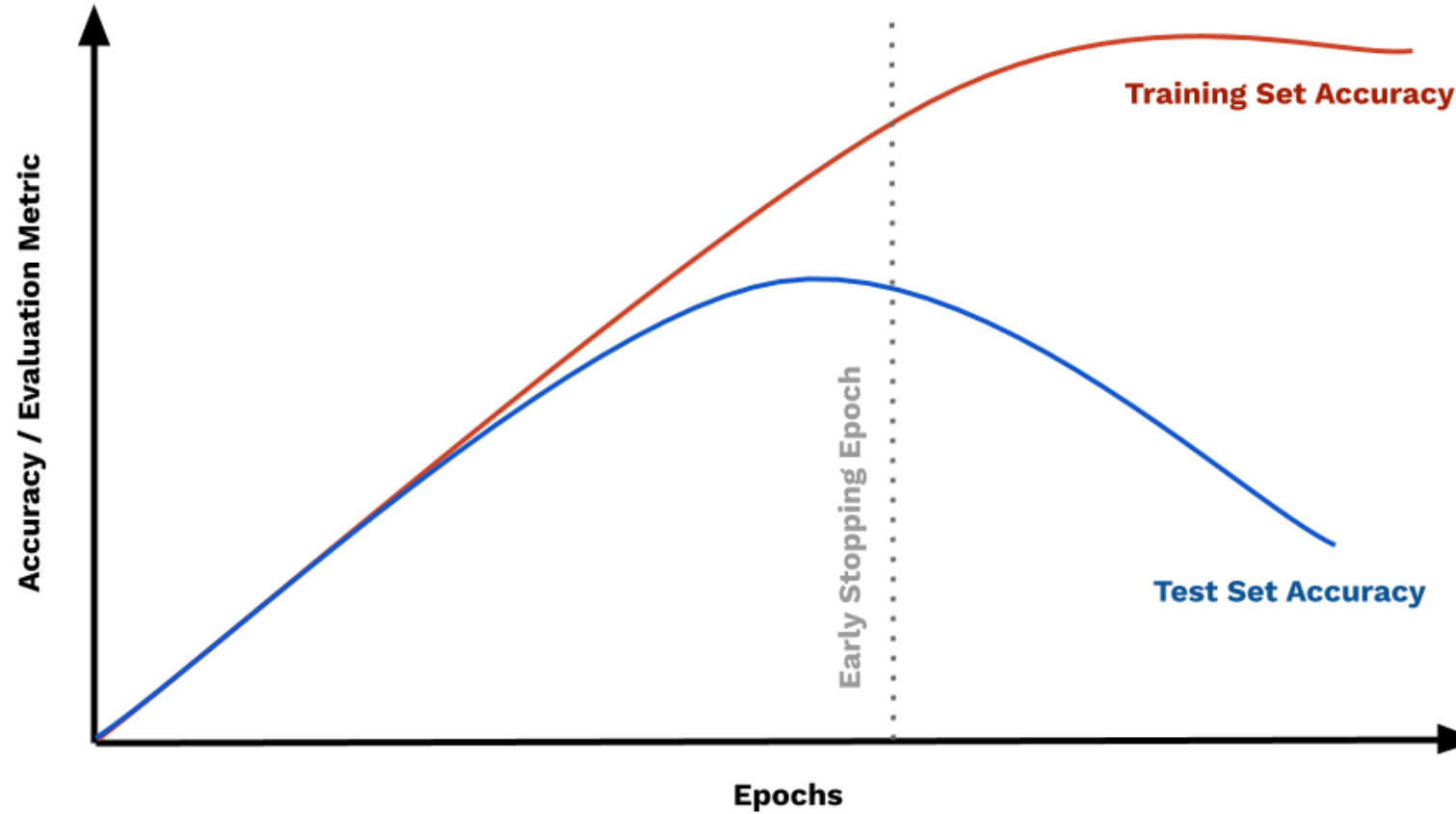
تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

daychegroup

dayche.com | گروه دایچه

روش Early stopping

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

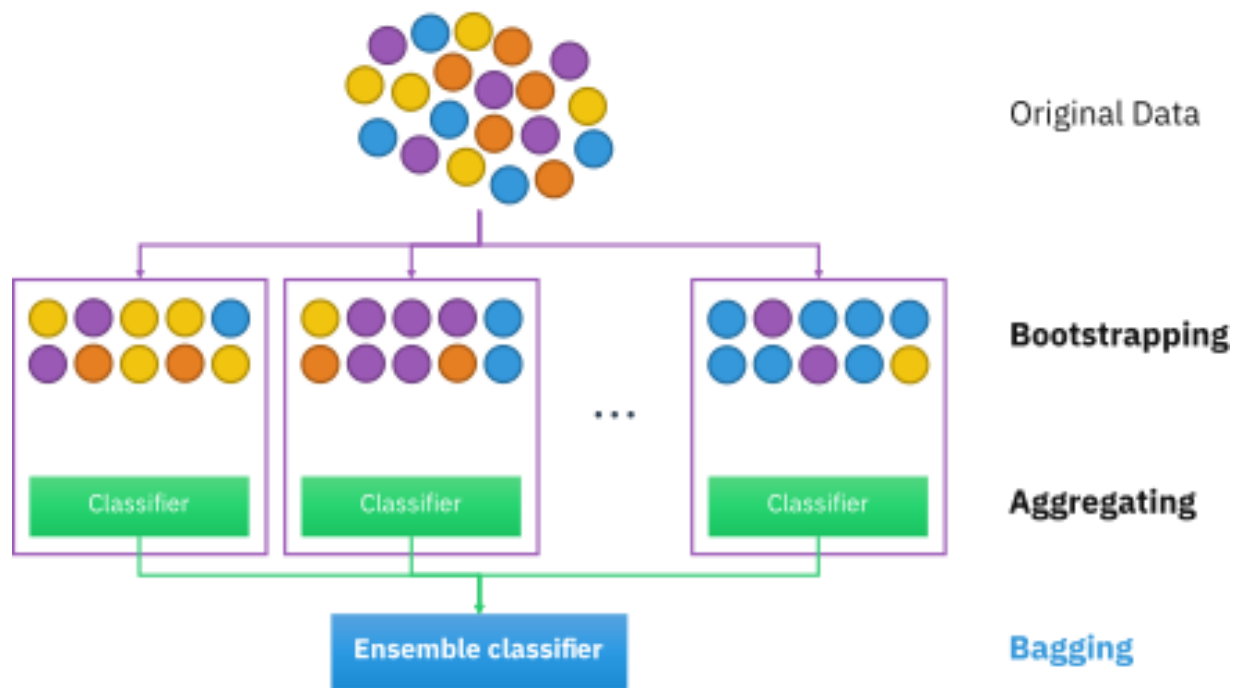
daychegroup

daychegroup

dayche.com | گروه دایکه

تجمیع مدل‌ها

Bagging – Bootstrap aggregation

- مدل‌های مختلف دارای خطای تست یکسان نیستند
- کاربردی از مفهوم امید ریاضی
- در تنظیم‌سازی مدل، توجه بر روی کاهش واریانس بود، در حالی که در رویکرد ترکیب مدل‌ها تمرکز بر روی کاهش بایاس و واریانس به صورت توامان است.

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

daychegroup

dayche.com | گروه دایچه

تجميع مدل‌ها

• مدل رگرسیون

$$y_m(x) = h(x) + \epsilon_m(x) \quad \hat{y}_{com}(x) = \frac{1}{m} \sum_{k=1}^m \hat{y}_k(x), \quad e_m = y_m(x) - h(x)$$

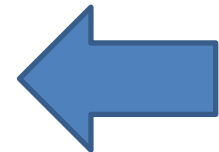
$$E_{av} = \frac{1}{m} \sum_{k=1}^m E_x(\epsilon_m(x)^2)$$

$$E_{com} = E_x \left(\frac{1}{m} \sum_{k=1}^m \hat{y}_k(x) - h(x) \right)^2 = E_x \left(\frac{1}{m} \sum_{k=1}^m \epsilon_m(x) \right)^2$$

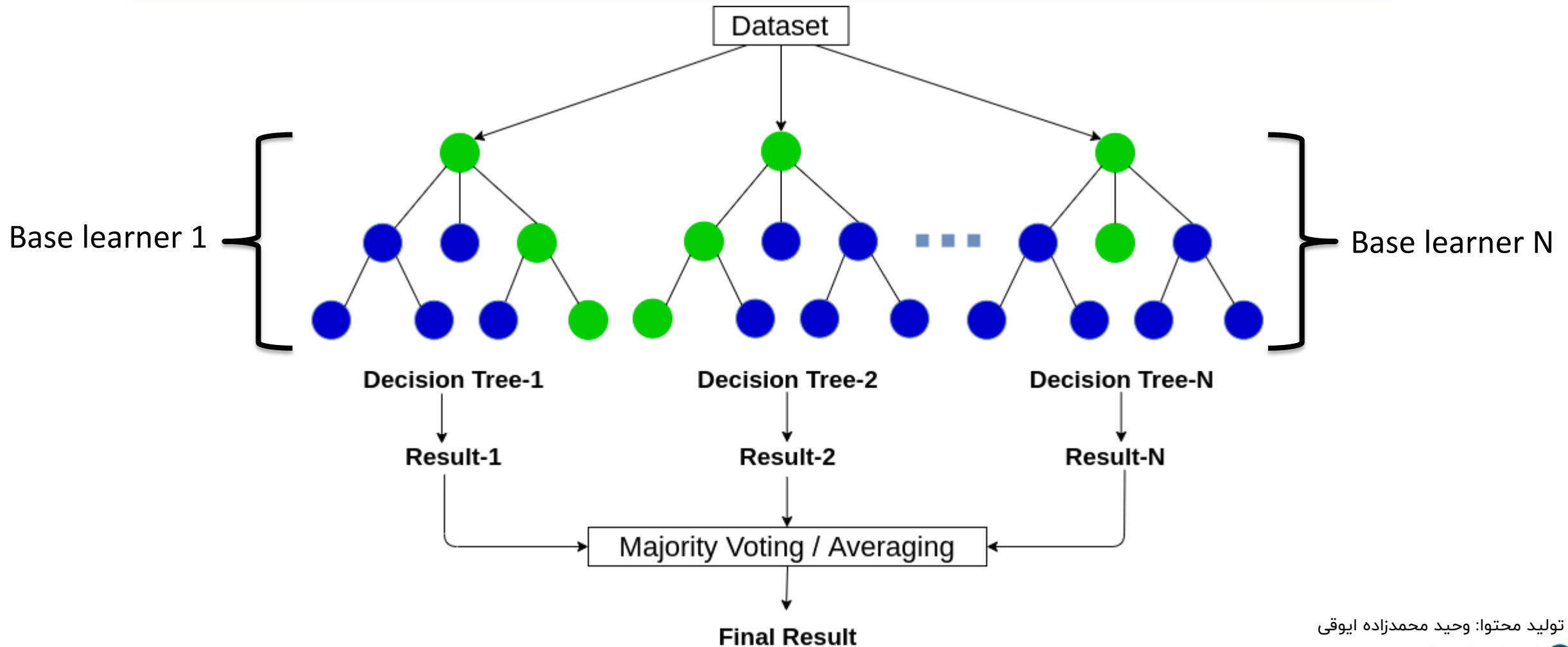
$$E_{com} = \frac{1}{m} E_{av}$$

• فرض ناهمبسته بودن بین مدل‌ها مطرح است که ممکن است در واقعیت درست نباشد (در بیشتر موارد درست نیست)، چرا؟
 • آموزش مدل‌ها از هم مستقل نباشد.

Random forest

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

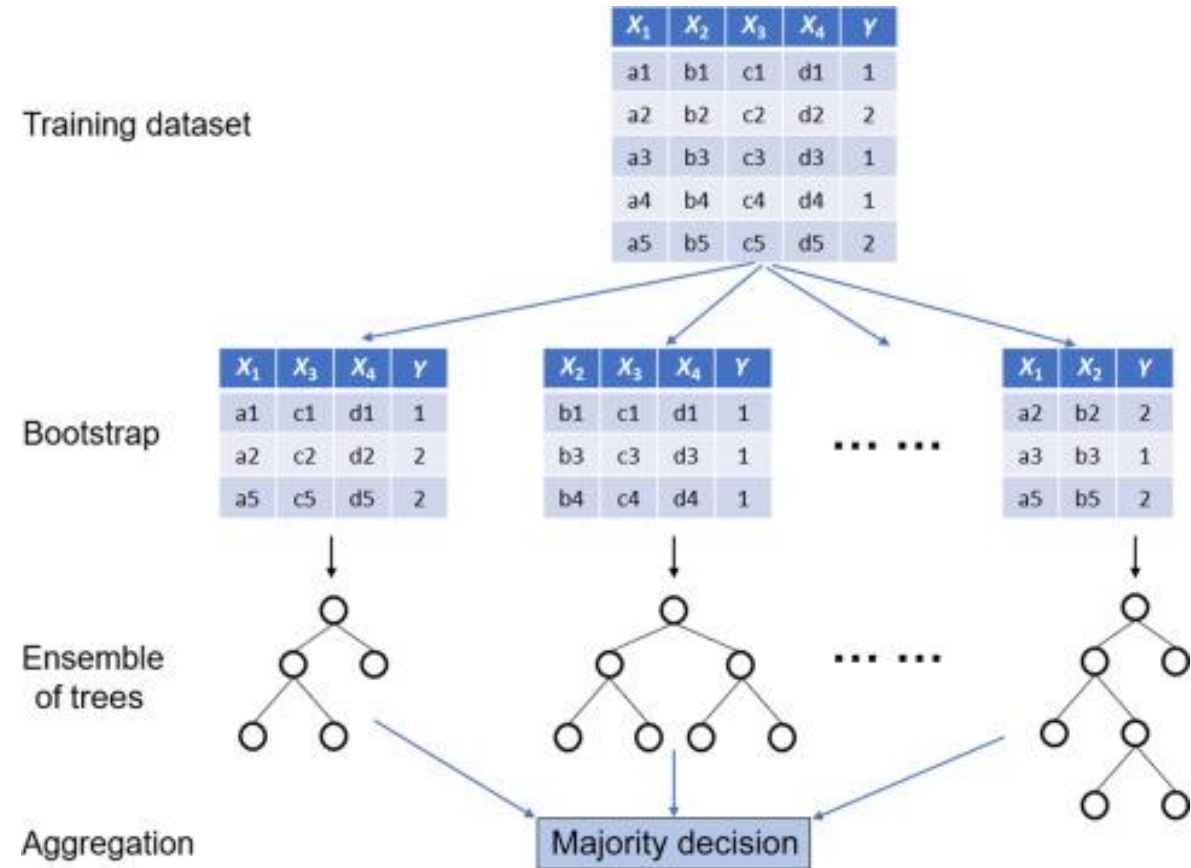
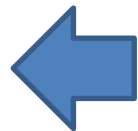
daychegroup

گروه دایچه | dayche.com

Random forest

انتخاب این مجموعه‌ها تصادفی است و می‌تواند دارای همپوشانی باشد

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

daychegroup

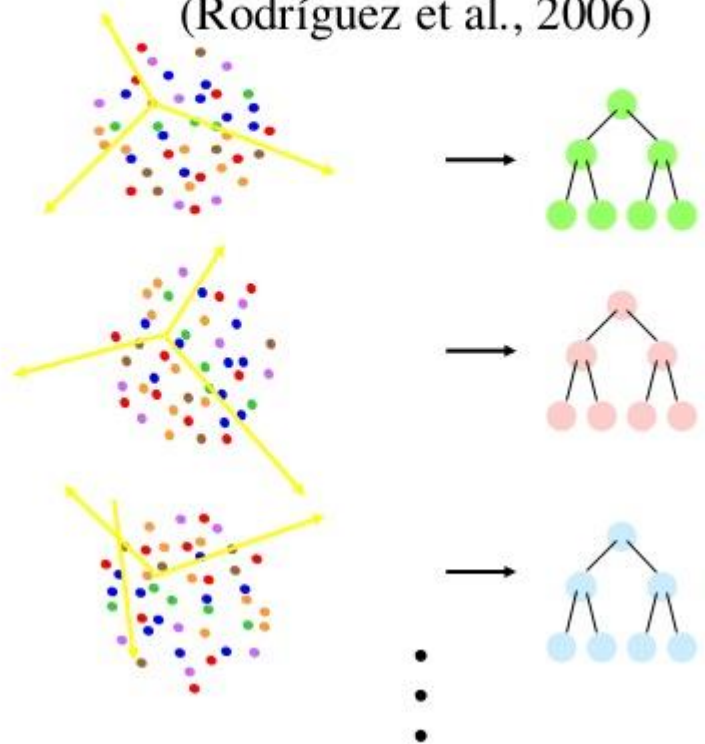
گروه دایکه | dayche.com

Rotation Forest

(Rodríguez et al., 2006)

- تقسیم‌بندی تصادفی فضای ویژگی‌ها به چند زیرمجموعه با طول یکسان
- کاهش بعد هر زیر مجموعه
- ذخیره‌سازی ماتریس تبدیل
- مدل‌سازی

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

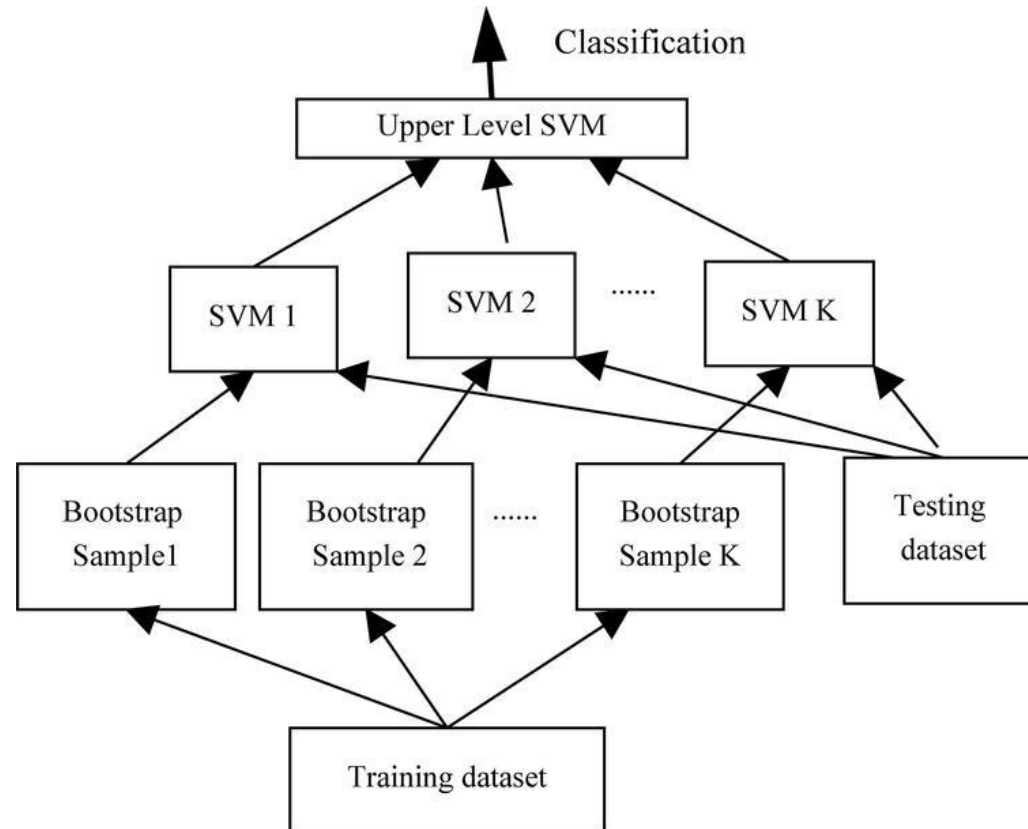
daychegroup

daychegroup

dayche.com | گروه دایکه

تجمیع مدل‌های غیر درخت

مدل پایه برای دو روش بیان شده درخت تصمیم بود. آیا می‌توان از مدل‌های دیگر نظیر مدل‌های خطی، مدل‌های احتمالاتی، ماشین بردار پشتیبان و یا شبکه‌های عصبی استفاده کرد؟

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

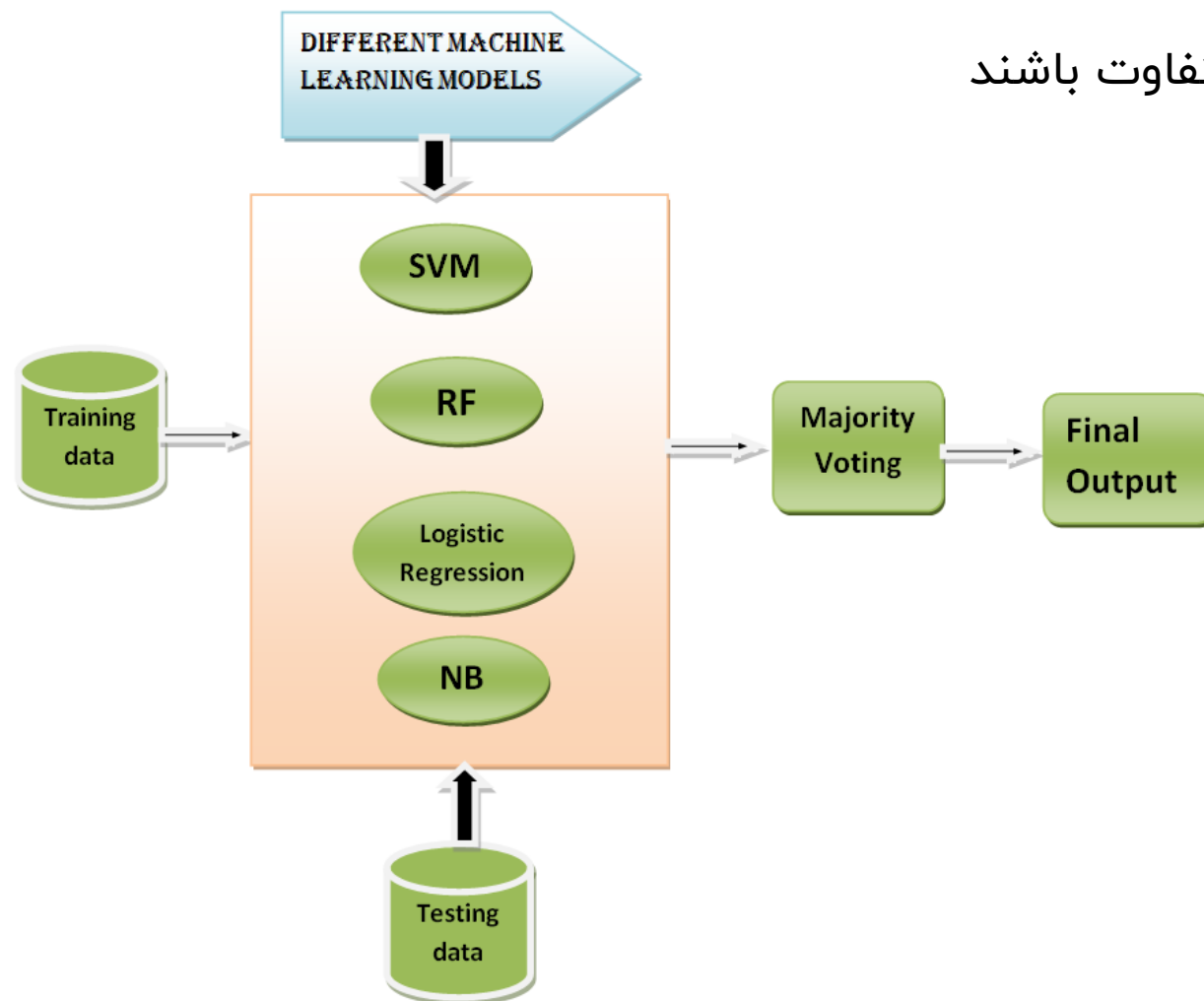
daychegroup

dayche.com | گروه دایچه

تجمیع مدل‌های متفاوت

مدل‌های پایه می‌توانند متفاوت باشند

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

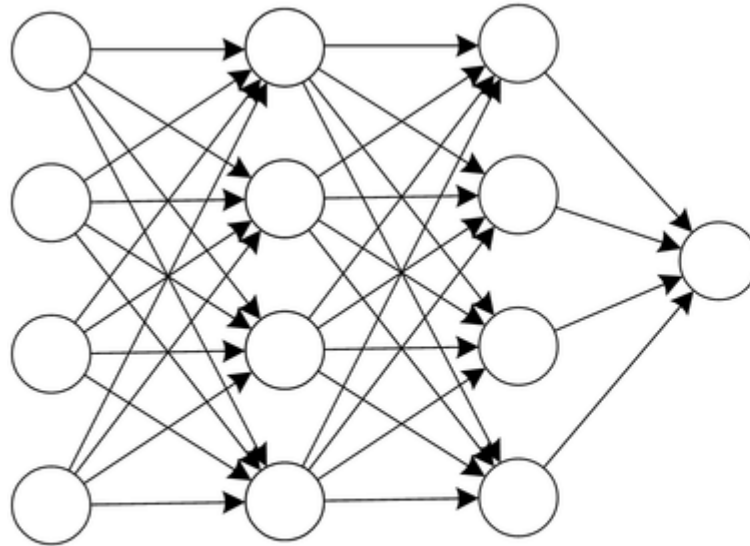
daychegroup

dayche.com | گروه دایکه

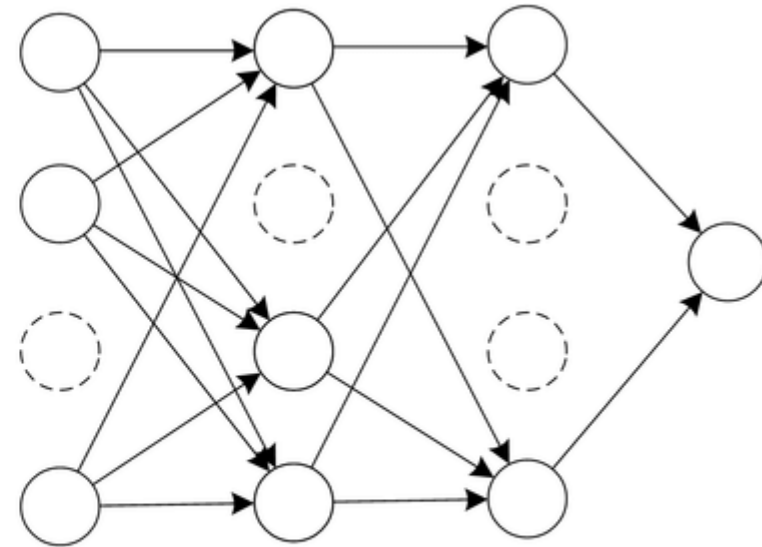
رویکرد حذف تصادفی Dropout

- تجميع مدل - آموزش چندین مدل مختلف
- آموزش چندین شبکه عصبی به طور مجزا هزینه محاسباتی و اجرایی بالایی دارد و چه باید کرد؟

(a) Standard Neural Network

(b) Network after Dropout

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

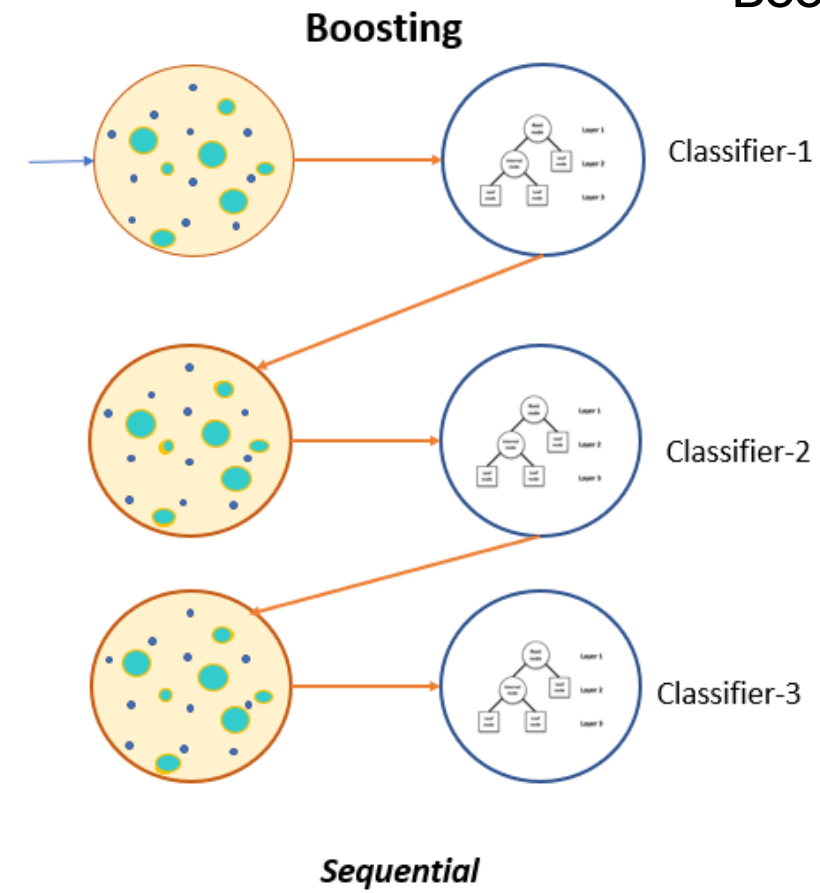
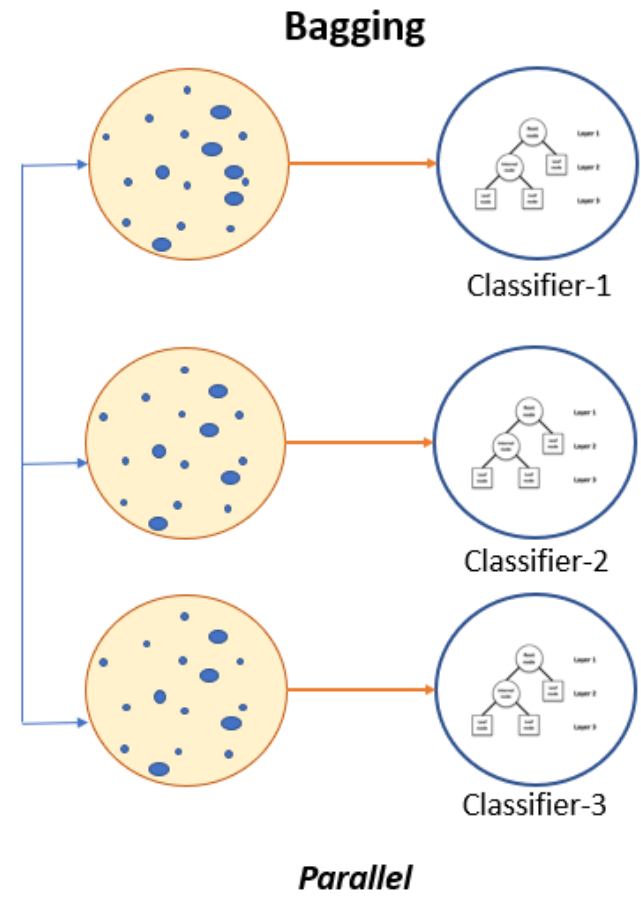
daychegroup

daychegroup

dayche.com | گروه دایچه

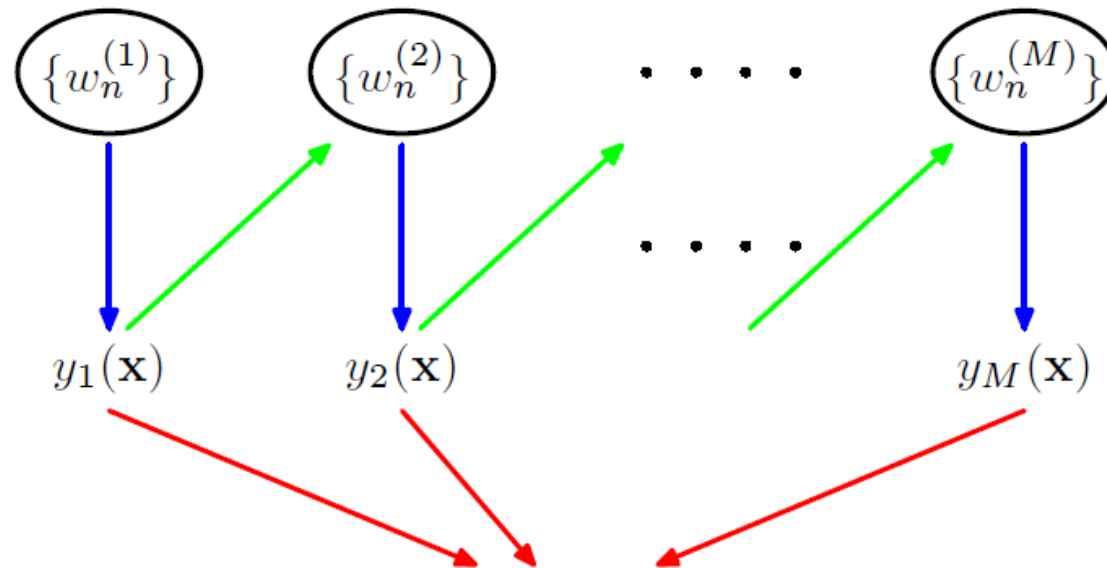
روش Boosting

- مجموعه‌ای از مدل‌ها به صورت متوالی و وابسته بهم بر اساس یک وزن مشخصی برای داده‌ها، آموزش می‌بینند.

- نتیجه نهایی به صورت رای‌گیری وزندار بیان می‌شود.

$$Y_M(\mathbf{x}) = \text{sign} \left(\sum_m \alpha_m y_m(\mathbf{x}) \right)$$

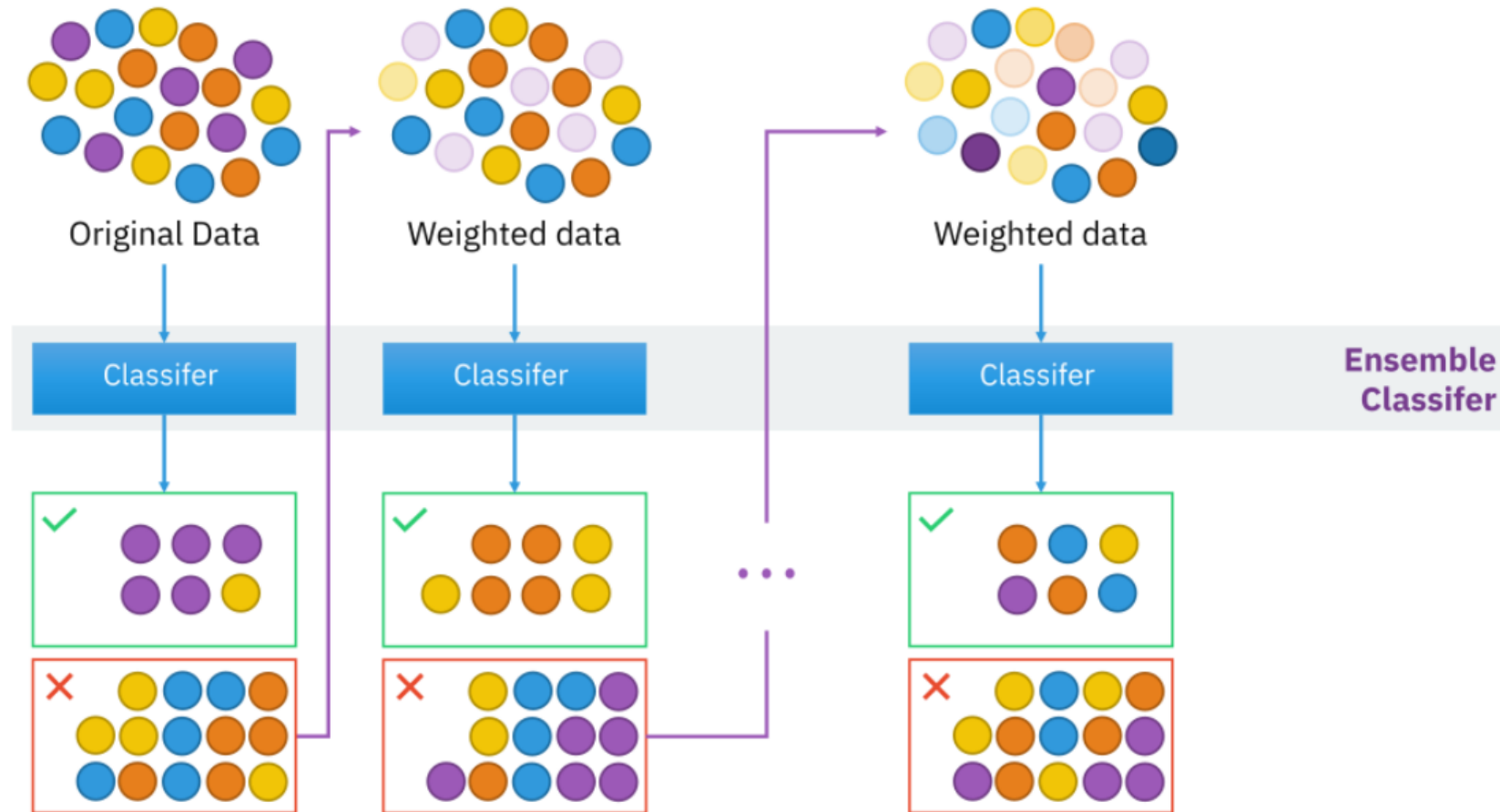
تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

daychegroup

dayche.com | گروه دایکه

روش Adaptive Boosting (AdaBoost)

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

daychegroup

گروه دایکه | dayche.com

روش Adaptive Boosting (AdaBoost)

AdaBoost Training

Input: I (a weak inducer), T (the number of iterations), and S (a training set).

Output: $M_t, \alpha_t; t = 1, \dots, T$

- 1: $t \leftarrow 1$
- 2: $D_1(i) \leftarrow 1/m; i = 1, \dots, m$
- 3: **repeat**
- 4:   Build Classifier M_t using I and distribution D_t
- 5: $\varepsilon_t \leftarrow \sum_{i: M_t(x_i) \neq y_i} D_t(i)$
- 6:   **if** $\varepsilon_t > 0.5$ **then**
- 7: $T \leftarrow t - 1$
- 8:   **exit** Loop.
- 9:   **end if**
- 10: $\alpha_t \leftarrow \frac{1}{2} \ln \left(\frac{1 - \varepsilon_t}{\varepsilon_t} \right)$
- 11: $D_{t+1}(i) = D_t(i) \cdot e^{-\alpha_t y_i M_t(x_i)}$
- 12:   Normalize D_{t+1} to be a proper distribution.
- 13: $t \leftarrow t + 1$
- 14: **until** $t > T$

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

daychegroup

گروه دایچه | dayche.com

روش Gradient Boosting Machine (GBM)

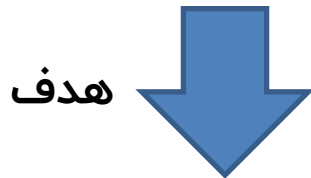
$$\hat{F}(x) = \sum_m \alpha_m h_m(x) \quad F_0(x) = \arg \min L(x, y; \theta)$$

$$F_m(x) = \underbrace{F_{m-1}(x)}_{\text{Weak learner}} + \underbrace{h_m(x)}_{\text{Variation of weak learner}} = y$$

قصد داریم پیش‌بینی کننده ضعیف را طوری تغییر دهیم تا وضعیت پیش‌بینی مدل بهبود پیاده کند

$$L(y, F_m(x)) = L(y, F_{m-1}(x) + h_m(x)) = ?$$

$$L(y, F_{m-1}(x) + h_m(x)) = L(y, F_m(x)) + \nabla L_{F_{m-1}}(y, F_{m-1}(x)) h_m(x)$$

$$L(y, F_{m-1}(x) + h_m(x)) < L(y, F_m(x)) \rightarrow h_m(x) = -\alpha_m \nabla L_{F_{m-1}}(y, F_{m-1}(x))$$

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

daychegroup

dayche.com | گروه دایکه

روش Gradient Boosting Machine (GBM)

GBM Training

Input: A base regression algorithm - I , number of iterations T , the training set, $S = \{(x_i, y_i)\}_{i=1}^m$, and a differentiable loss function $L(y, F(x))$

- 1: Initialize model with a constant value: $F_0(x) = \arg \min_{\gamma} \sum_{i=1}^m L(y_i, \gamma)$
- 2: $j \leftarrow 1$
- 3: **repeat**
- 4: For $i = 1, \dots, m$, compute pseudo-residuals:
$$r_{ij} = - \left[\frac{\partial L(y_i, F(x_i))}{\partial F(x_i)} \right]_{F(x)=F_{j-1}(x)}$$
- 5: Construct regression model h_j using I using the training set $\{(x_i, r_{ij})\}_{i=1}^m$.
- 6: Find multiplier γ_j by performing line search on the following one-dimensional optimization problem:
$$\gamma_j = \arg \min_{\gamma} \sum_{i=1}^m L(y_i, F_{j-1}(x_i) + \gamma h_j(x_i)).$$
- 7: Update the model: $F_j(x) = F_{j-1}(x) + \gamma_j h_j(x)$.
- 8: $j \leftarrow j + 1$
- 9: **until** $j > T$
- 10: Output $F_M(x)$

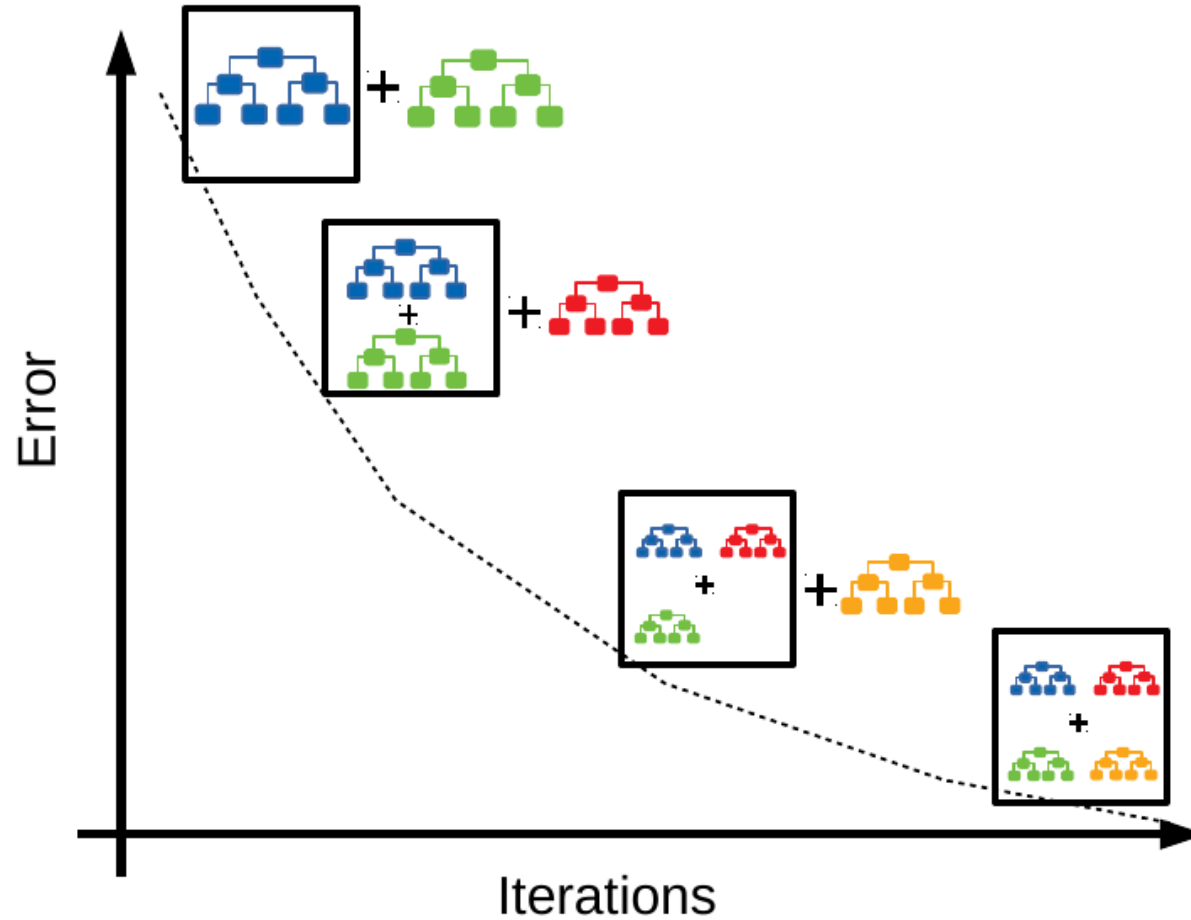
تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

daychegroup

dayche.com | گروه دایچه

روش Gradient Boosting Machine (GBM)

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

daychegroup

گروه دایکه | dayche.com

- تعریف مسئله

- چگونه می‌توان فهمید که مدل‌های یادگیری ماشین عملکرد مناسبی دارند؟

- هدف چیست؟

همواره می‌تواند یک معیار ارزیابی باشد $y = -\log P(y|x)$

- دسته‌بندی

		Target Value	
		Pos	Neg
Predicted Value	Pos	TP (True Positive)	FP (False Positive)
	Neg	FN (False Negative)	TN (True Negative)

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

daychegroup

dayche.com | گروه دایکه

ارزیابی مدل‌های دسته‌بند

• صحت

• چند درصد از برچسب‌ها به درستی تشخیص داده شدند؟

$$Accuracy = \frac{TP + TN}{TP + FP + FN + TN}$$

• اگر مسئله دارای تعادل باشد، این معیار برای ارزیابی مناسب است

• تعداد داده‌های هر کلاس تفاوت معنادار نداشته باشد

		Target Value	
		Pos	Neg
Predicted Value	Pos	TP (True Positive)	FP (False Positive)
	Neg	FN (False Negative)	TN (True Negative)

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

daychegroup

dayche.com | گروه دایکه

ارزیابی مدل‌های دسته‌بند

• صحت

• چند درصد از برچسب‌ها به درستی تشخیص داده شدند؟

• دقت

• چند درصد از داده‌های مثبت واقعا مثبت هستند.

- اگر مسئله دارای تعادل باشد، این معیار برای ارزیابی مناسب است
- تعداد داده‌های هر کلاس تفاوت معنادار نداشته باشد

$$Accuracy = \frac{TP + TN}{TP + FP + FN + TN}$$

$$Precision = \frac{TP}{TP + FP}$$

		Target Value	
		Pos	Neg
Predicted Value	Pos	TP (True Positive)	FP (False Positive)
	Neg	FN (False Negative)	TN (True Negative)

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

daychegroup

dayche.com | گروه دایکه

ارزیابی مدل‌های دسته‌بند

Recall •

• چند درصد داده‌های مثبت به درستی مثبت تشخیص داده شده‌اند.

$$Recall = \frac{TP}{TP + FN}$$

F1 score •

• میانگین هارمونیک – زمانی که داده‌ها دارای تعادل نیستند این معیار از اعتبار بیشتری نسبت به صحت برخوردار است.

$$F_1 = 2 * \frac{Precision * Recall}{Precision + Recall}$$

$$F_\beta = (1 + \beta^2) * \frac{Precision * Recall}{(\beta^2 * Precision) + Recall}$$

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

daychegroup

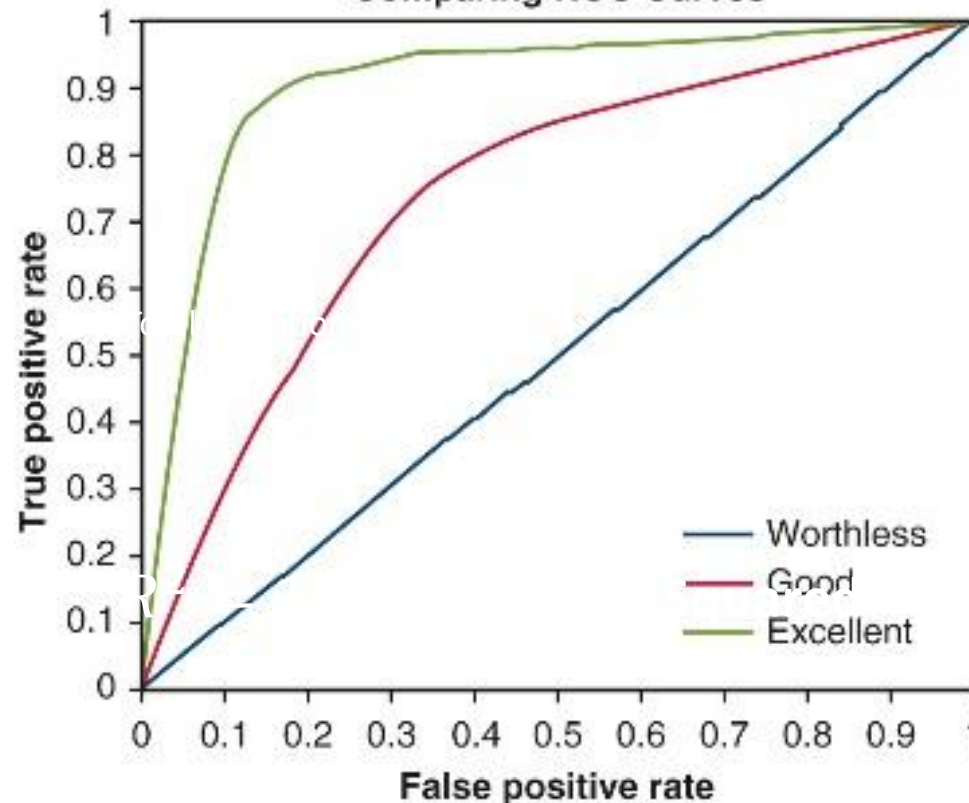
dayche.com | گروه دایچه

ارزیابی مدل‌های دسته‌بند

منحنی ROC

Comparing ROC Curves

• سطح زیر این منحنی باید بیشینه باشد
• کاربرد در تشخیص نابهنجاری

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

daychegroup

dayche.com | گروه دایچه

ارزیابی مدل‌های رگرسیونی

• تعریف مسئله

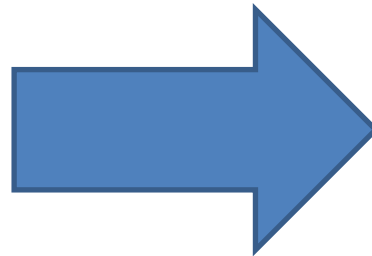
$$y = f(x, w) + n = \phi(x)w + n \quad \text{True model}$$

$$\hat{y} = g(x, \hat{w}) \quad \text{Prediction model}$$

$$SST = |y - \bar{y}|^2$$

$$SSR = |\hat{y} - \bar{y}|^2$$

$$SSE = |y - \hat{y}|^2$$

$$\underbrace{SST}_{\text{Total deviation}} = \underbrace{SSR}_{\text{Regression deviation}} + \underbrace{SSE}_{\text{Model deviation}}$$

$$R^2 = 1 - \frac{SSE}{SST} \quad \text{R Squared}$$

تولید محتوا: وحید محمدزاده ایوقی

daychegroup

daychegroup

گروه دایکه | dayche.com